

LES LLEIS SOCIALS NO ES COMPLEIXEN

Editorials

Borses de treball

A últims de la setmana passada al Parlament s'ha ratificat un conveni internacional que fa referència a les oficines de col·locació. El titular de la cartera de Treball ha fet les següents manifestacions a la sessió del Congrés: «Les lleis espanyoles de col·locació s'han avançat als preceptes del conveni, i, per tant, aquest no ens imposa cap obligació nova.»

Certament les Corts Constituents, que es diferencien de les actuals pel rendiment de treball, van aprovar diverses lleis socials presentades pel nostre company Largo Caballero en profit de la classe treballadora, i entre aquestes hi havia la llei de Col·locació Obrera de 27 de novembre del 1931. La llei, doncs, existeix, i no pas per aquestes Corts, que no han hagut de fer cap esforç per ratificar un acord de la Conferència Internacional del Treball del 1933, però el que no existeix és el compliment de les lleis. ¿Està segur el senyor ministre que la ratificació no ens imposa cap obligació? Almenys la de fer-les complir. ¿Està segur que tots els ajuntaments consignen en pressupost les quantitats per a la instal·lació i funcionament de l'oficina de Col·locació Obrera (Borsa del Treball) segons determina l'article addicional de la referida llei, sense el qual requisit no poden ésser aprovats els pressupostos municipals per les autoritats competents? Potser que demanés una relació, als delegats de treball de totes les províncies, dels ajuntaments que no ho han fet. ¿Està segur que allà on hi ha instal·lades aquelles Oficines de col·locació funcionen d'acord amb el que disposa la llei i amb la corresponent Comissió Inspectora composta de patrons i obrers? Potser que ordenés una inspecció i que passessin per la Borsa Municipal de Treball de Barcelona.

Som mal educats

Els lectors ens prendran per mal educats, i tindran raó. La setmana passada vam comparar sense ni dir-los bon dia. Els hem quedat a deure aquest simple salut, i també altres coses que els volíem dir després d'una absència llarga i dolorosa. No pas que no tinguéssim el bon desig de complir els deures rituals i d'encetar plenament la nova conversa; però de vegades hi ha tant de soroll que no se't pot sentir la veu.

Pel mateix motiu, molts amics han rebut amb retard la nostra visita. Eren els accidents de la circulació que pel camí ens retenien.

Així i tot, ja ens heu vist, ja hem tornat a trobar-nos. No havíem pas de passar-vos tarjeta perquè sabéssiu qui som. Ens vau reconèixer de seguida pel to, per la fesomia, per les coses que teníem a evocar i a recordar-nos mútuament. Vau veure de seguida, pensem, que érem nosaltres mateixos. Tots plegats som com una gran família, i la nostra expansió es pot passar de

paraules en la tristesa i en la joia.

Per això han arribat els nostres mots — fins els no pronunciat — a tots aquells que els esperaven. Sobretot han arribat a aquells que són carn i sang de nosaltres, glòria viva.

No ens retregueu, doncs, el gest sorrut de no haver dit bon dia. Un company anarquista sincer ens deia una vegada que la urbanitat és sovint una falta d'educació. Altrament, no som sols a tenir mala educació: varem donar el bon dia, en dues paraules, a la premsa barcelonina, i la premsa catalana i independent, amb rares excepcions, sobretot de periòdics lligats a nosaltres per actuacions comunes, ni tan sols va esmentar el nostre retorn ni menys ens van correspondre el salut. Es veu que això d'ésser una mica salvatge també pot fer senyor.

Es clar que la cosa tampoc no ens dol gaire. Al capdavall, només silenciem allò que ens desagrada. Freud en diu alguna cosa.

L'obra de les Corts

Ahir s'havia de resoldre en el Consell la crisi latent; en aparèixer nosaltres, segurament la solució ja és coneguda. No som ni optimistes ni pessimistes; la lògica no compta de dos anys ençà en la política espanyola;

Vejam qui cridarem, ara!

La unió del proletariat

El marxisme, que no és una doctrina immutable ni completa i que per això ha sofert modificacions i li han calgut aclariments conté, no obstant, algunes veritats incontrovertibles i alguns principis lapidaris dels quals la humanitat no es podrà mai desprendre.

Un d'aquests principis immovible és el de la unió del proletariat. La frase *proletaris de tots els països, uniu-vos*, és un principi axiomàtic i aquell que s'hi oposi no pot, en bona doctrina, ni anomenar-se marxista ni simplement amic del proletariat.

Si no hagués estat oblidat aquest principi no hauria esclatat la guerra del 1914, i la nova guerra que ja flota en l'ambient esclatarà, precisament, perquè no serà acatat aquest principi pels proletaris dels països futurs bèl·ligers. Els proletaris no tenen pàtria, i si els moviments obrers no claven aquest lema a l'ànima de llurs afiliats només serviran per a portar-los a ésser pilars de reforç de l'organització social d'avui i per a fer-ne carn d'explotació en primer terme i carn de canó després.

Per a obeir a aquest principi fou creada la Internacional. Una organització universal a la qual havien de pertànyer, agrupades federativament, totes les organitzacions obreres, per tal d'anar a una acció conjunta en les ac-

tuacions per al millorament del proletariat o en la lluita contra la societat capitalista.

No creiem necessari d'insistir sobre la necessitat de l'existència de la Internacional i de l'agrupament dins d'ella de les forces obreres organitzades de tots els països. Ja hem dit que era un principi axiomàtic.

Comentant, però, aquest principi de la unió del proletariat, ha sortit darrerament, en una notable revista que es publica a Madrid, un article d'un company de Barcelona, conegut com a líder d'una organització obrera que té la seva seu a la nostra ciutat. Aquest líder, en el seu article, parla amb una certa fruïció dels fracassos de la Internacional i, després de retreure amb excessiva complaença exemples d'organitzacions obreres de diferents països que se n'han separat, acaba amb una frase que pot donar lloc a confusions. La frase és aquesta: *proletaris de cada país, uniu-vos*.

Aquesta frase la considerem un error, sobretot en les presents circumstàncies. En aquests moments de grans complicacions internacionals, tot el que tingui semblant de contradir el principi de la unió universal del proletariat és tirar aigua al molí dels enemics.

Naturalment que basa la seva afirmació en el fet de l'existència de dues Internacionals i en

del Treball. Aquest decret aparentment inofensiu és d'una mala intenció que fa dubtar de la bondat humana encara que es peguin cops de puny al pit. En virtut del que disposa aquest decret, quan un obrer presenti una demanda al Jurat Mixt haurà de presentar a la vegada totes les reclamacions que cregui lícit fer al patró; de no fer-ho així podrà el dret a presentar-les posteriorment. Suposem que un obrer és acomiadat amb justa causa segons els termes de la llei, manca de feina per exemple, i que en sol·licitar el certificat de treball al patró aquest es nega. Aleshores l'obrer, acollint-se a la Llei de Contracte de Treball de 21 de novembre del 1931, demanda al patró al Jurat Mixt per aquest sol aspecte i un cop resolta aquesta demanda l'obrer s'assabenta que té dret a reclamar

Passat per la censura

diferències de salaris perquè no cobrava el jornal establert a les bases de treball o bé hores extraordinàries o l'augment reconegut a la llei per aquestes o bé qualse-

vol altre avantatge reconegut per les bases de treball. Doncs bé, després d'haver fet la primera demanda, si no va fer constar les altres ja no té res a fer. ¿Les lleis per què serveixen, doncs? La de Contracte de treball en el seu article 94 estableix que: «Les accions derivades del contracte de treball que no tinguin assenyalat termini especial prescriuran al cap de tres anys del seu acabament». Termini especial el té assenyalat el comiat: cinc dies de temps després de verificat aquest, però la reclamació de salaris és fins al cap de tres anys. L'article 1967 del Codi Civil diu que les accions dels menestrals, criats i jornalers per reclamar el pagament de llurs serveis prescriuen al cap de tres anys. Però el senyor Anguera de Sojo no es dona per assabentat i per decret està destruint les minses garanties dels proletaris. I mentre fa aquesta feina demolidora els homes de la situació van predicant pel país les bondats del seu sistema de govern de protecció envers els treballadors. Però aquests ja saben a què atènyer-se.

M. MARTINEZ CUENCA

La posició és molt humana, però és falsa i invitem el company líder, i els companys que el segueixen, a què reflexionin i es decideixin, per tal de no ésser un destorb al principi axiomàtic de la necessitat de la unió dels proletaris de tots els països.

R. FOLCH I CAPDEVILA

Molt important

En l'edició anterior, per un error involuntari, vam donar com a adreça de JUSTÍCIA SOCIAL la del carrer Angeles López de Ayala, 23, i havia d'ésser el número

10

del mateix carrer.

EPOCA IV - NUM. 2
BARCELONA
30 de març del 1935

PREU:
20 cènts.

Redacció i administració:
A. López de Ayala,
10, principal
(BARCELONA - SANTS)

L'estranger

La crisi belga resolta

Bèlgica acaba de resoldre la seva crisi política amb major rapidesa que no s'esperava. La transcendència i la gravetat del moment han fet que els homes responsables de la política belga s'hagin apressat a donar-hi solució sacrificant un bon xic les conveniències de partit.

Tindrà vida llarga l'actual govern? Sincerament creiem que no. I és aquesta la nostra creença perquè els propòsits del cap del govern tendeixen a sacrificar els interessos de la gent rica, i en aquest aspecte està esperonat pels socialistes que hi porten el compromís, també, d'establir les relacions comercials amb la U. R. S. S. i d'aplicar en tota la seva integritat el pla de treball elaborat per de Man, que també forma part del nou govern. Això farà que molt aviat es produiran divergències greus al si del nou govern, i llavors és molt possible, com a única solució, que els socialistes, possiblement ajudats per l'actual president, ocupin el poder amb la plena responsabilitat.

Diuenge darrer a Brusselles es celebrà un míting socialista. Vandervelde i de Man demanaren la responsabilitat del govern belga per a ells. No ha estat pas així de moment, però hom no dubta pas que serà. La situació econòmica de Bèlgica és tan greu com arreu del món, i malgrat que a molta gent la imbecilitat no es ho deixi veure l'única solució en la política mundial és la socialista.

L'actual govern està integrat per cinc socialistes, quatre liberals i sis catòlics. Sobresurten dels socialistes Vandervelde i de Man. Qui és el nou President? M. Van Zeeland va néixer el 1893. És Doctor en Dret i en Ciències. Pertany a la carrera diplomàtica. És vice-governador del Banc Nacional, Catedràtic de la Universitat de Spa, on explica Economia. Com a delegat belga ha pres part a les conferències internacionals de Londres, Ginebra, Washington, New York, París, etc. Està especialitzat en els problemes monetaris, i ha publicat diverses obres notabilíssimes. Malgrat que, com a Ministre sense cartera, formà part del govern Brocqueville, M. Van Zeeland és més un tècnic que un polític, sense clèda prou definida.

MERCURI

L'aventura d'Abissínia

Ja hi som! I, com diu Mussolini, no es torna enrera. La veritat és que Mussolini ara voldria tornar enrera, encara que no fos més que quatre o cinc anys, quan udolava mots d'amença, barbotejant com un forçat atacat de furor bèl·lic dirigint-se a l'estranger — que se'n reia —, com si hi hagués un enemic insidiós que els italians (tots bells, tots nobles, tots herois) tenien l'obligació de destruir i d'esmicolar. Aleshores, per a fer la guerra només mancava una cosa a Mussolini: l'enemic. L'estranger, rient sempre, es preguntava: amb qui diable se les heu? I si ho haguessin preguntat al mateix Mussolini no hauria sabut que respondre. Perquè, en realitat, contra Itàlia no hi havia ningú i el noranta-vuit per cent dels italians saben que llurs veritable i implacable enemic és Mussolini.

L'anomenat «duce» sap exactament el pensament dels seus súbdits i per això s'espremia el cervell cercant un enemic secular d'Itàlia i dels italians. Però a Europa d'enemics seculars n'hi

havia carestia malgrat l'abundor de les històriques fantasies dels nacionalistes. Ningú no vol prestar-se al joc i si el «duce» insisteix l'amenacen de contestar-li seriosament. I aleshores, adéu furor i adéu heroïsmes: el «duce» invicte amaga ràpidament l'heroica cua entre les cames i es posa a fer d'antifeixista, o sia a parlar de pau.

Això ho ha fet amb tots els... *enemics seculars*: Alemanya, Iugoslàvia, Àustria i... França. Sobretot amb França. Contra França el «duce» subvencionà i armà les bandes de Hitler amb la il·lusió que quan Hitler arribés al Poder li treuria les castanyes del foc francès i s'hi cremaria els dits pel compte de la Itàlia feixista. Hitler, però, no li féu el joc i els dos règims — perfectament iguals com dues gotes d'aigua — esdevingueren enemics. (Enemistat contra natura, perquè estan disposats a sostenir-se l'un a l'altre en interès mutu, perquè la caiguda de l'un posaria en perill l'existència de l'altre.)

França, que tingué por de l'Alemanya hitleriana i no volent anar a la solució lògica d'una guerra preventiva — que se sap on comença, però no on acabarà — cercà de separar de Hitler el seu millor aliat, que era Mussolini. Si no que per a apaivagar aquests gos rabiosos calia llançar-li un os.

I per això quan Laval va anar a Roma va portar a la maleta l'os abissini.

Nosaltres, gent senzilla, que no compremem els *alts interessos* de les gran potències, trobarem vergonyós que un Estat adherent a la Societat de Nacions pugui servir d'os per a donar-lo als gossos; però quan es considera que aquells *alts interessos* es reflecteixen en les accions dels fabricants de canons i de fusells esdevé clar i es comprèn perfectament que francesos i anglesos es posin d'acord perquè els pobles decadents (italians i negres) comencin a barallar-se i els vingui l'aigua a la boca als pobles més fins i també es barallin. Tot és començar.

Així, Mussolini va trobar l'enemic secular en l'os que Laval li va portar; abandonà la posa pacifista per a prendre l'elm romà i l'espasa d'Escipió; donà ordres d'organitzar un o dos atacs contra les tropes italianes als confins de la Somàlia (notem, de passada, que els atacs als italians tingueren lloc uns dos-cents quilòmetres enllà de la línia fronterera segons els mapes italians, o sia en territori no italià); i posà en pràctica tot el seu xarlatanisme demanant: salutacions a la bandera, indemnitzacions, excuses, humiliacions, etc., etc., El Negus, però, fa el sord.

Així com a conseqüència d'un incident anterior contra les tropes franceses va pagar immediatament 800.000 francs d'indemnització a França i li donà les excuses corresponents, no vol saber res quant a doblegar-se a la voluntat de Roma i insisteix en el fet que per haver partit l'agressió de la part italiana no ha de consentir a donar explicacions, sinó que, pel contrari, essent l'ofès les ha de rebre. Recorre a la Societat de Nacions, però els dirigents d'aquesta (França i Anglaterra), solidaris de l'agressor i no volent que llurs intrigues infames fossin discutides a Ginebra, envien el pobre Negus a... passeig o sigui a Roma on el feixisme creia poder-lo agafar i menjar-se'l com un pollastre. Viceversa, el Negus dona proves d'habilitat diplomàtica; porta a la llum el seu desig de pau i d'arribar a un acord. Mussolini volia intimidar-lo ordenant la mobilització; el Negus no s'espanta i insisteix en la proposta d'arbitratge que Mussolini no pot acceptar, sobretot després d'ordenada la mobilització.

I la tragèdia esdevé irreparable.

La predicació guerrera que fa

tretze anys que dura dona els seus fruits; tornar enrera, després d'haver escalfat la joventut i fet la política dels fabricants d'armes, no pot ésser. Si Mussolini tornés enrera es faria ridícul als ulls dels seus mateixos partidaris, que acabarien per revoltar-se contra d'ell.

L'aventura abissínia ha de seguir el seu curs; ha de tenir una realitat la profecia de l'antifeixisme segons la qual una dictadura obligada a aguantar-se mitjançant una política de guerra, vulgui o no vulgui ha d'acabar en una guerra; en les lloçnes zones africanes el feixisme trobarà el seu càstig. I la barbàrie europea serà destruïda per la barbàrie africana.

Paradoxa i realitat; els negres de l'Àfrica van a rendir un gran servei a la civilització europea.

¿Es que la Itàlia guerrera, i armada modernament, no està en condicions d'enfrontar-se amb un poble semibarbar com el del Negus? Sí; si els negres anessin a Itàlia els feixistes italians en farien pols amb tota facilitat; però anar a l'Àfrica, a cinc o sis mil quilòmetres de distància, a combatre en un front molt extens, en un terreny tan accidentat que té cims de dos a quatre mil metres, en un clima insuportable per als europeus i contra un enemic que defensa la seva terra, no és solament una prova àrdua, sinó que és una follia i la ruïna i la mort segures.

Itàlia ja fou sonorament batuda a l'Àfrica. Abba Garima li Adua són records d'una tragèdia espantosa que regà el sòl de l'Àfrica amb molta sang italiana.

La Itàlia d'avui no és la del 1896, criden els feixistes. I és, veritat. Però tampoc els negres no són els mateixos del 1896; tenen canons, metralladores, aeroplans; tenen el Japó, que a despit de la distància portarà tot el que calgui a Etiòpia; i tenen, sobretot, el que Mussolini no té: diners i un poble disposat a batre's. No se sap quins efectius militars té el Negus, però ningú no ignora que en cas de guerra hi aniran tots, homes i dones. Res no poden fer-hi els canons (perquè no poden maniobrar a causa del terreny ple d'aiguamolls o excessivament muntanyós) ni els aeroplans, perquè no hi ha ciutats, pròpiament, sinó poblets amb barraques de fusta que poden abandonar-se fàcilment; no hi ha fàbriques d'armes a bombardejar ni aglomeracions ciutadanes a terroritzar amb atacs d'artilleria o aeris. No és possible de fer-hi una acció de gran estil, compacta, sinó que cal obrar separatament, en columnes. I les columnes han de moure's a centenars de quilòmetres les unes de les altres, i la natura salvatge del terreny i l'astúcia de l'enemic que pot amagar-se fàcilment, fàcilment pot destruir-les.

Aquesta és, en pocs mots, la situació geogràfico-militar. Pel costat econòmic basta considerar que per a mantenir en peu de guerra només que 50.000 homes a l'Àfrica (i pel cap baix en caldrien 200.000) es necessita 1.500 milions de lires cada mes.

¿D'on les treurà Mussolini? ¿De la banca de França? Sí, fins a un cert punt, perquè França se n'ha de cansar aviat. I, després? La guerra a Abissínia és un afer que no s'arranja en un parell de mesos, sinó que va per molt llarg. Per les terres i pels rius africans s'escorren milions de lires i torrents de sang italiana. I la joia dels italians de fer-se apallisar pels negres es fondrà més de pressa del que es creu.

Quant al costat moral, els diaris reaccionaris de tot el món diuen que en el poble del Negus es dona el cas vergonyós d'haver-hi dos milions d'esclaus. Però Mussolini té quaranta milions d'esclaus blancs que no podran fer altra cosa que rebel·lar-se.

UMBERTO ERRANTE

NOTES AL MARGE

Una burgesia inepta

—Què has trobat, sortint de l'«Uruguay»?

M'ho han preguntat molts companys. Podia contestar — i de fet he respost — de moltes maneres, però si les volgués publicar segurament no podria. Per això contaré una de les coses — minsa si voleu — que he pogut observar: que la burgesia està desorganitzada fins a l'arrel. Un seguit d'incidents insignificants, gairebé domèstics, me n'han donat l'evidència.

Vet aci. Com suposareu, vaig trobar tota la casa trasbalsada en ésser alliberat. Un rellotge no anava, hi havia un pany espallat, tenia un grapat de comptes pendents d'aquella temporada marítima... Vaig fer les coses lògiques en cada cas: avisar que tornessin a venir a cobrar, que vinguessin a endur-se el rellotge, a arreglar el pany, etcètera. Primera sorpresa: en venir el dependent de la rellotgeria — per cert acreditada — va mostrar-se estranyat de la crida i va afirmar als de casa que el rellotge no era comprat a aquell establiment. Per tant, l'amable dependent no gosà endur-se'l, evitant una despesa potser salvable si l'arreglava la casa mateixa on el van comprar. Havia de tenir un butlletí de garantia determinat o no sé quin altre paper: no hi era, senyal evident que ell tenia raó.

Però resultava que sí, que era de la casa. Jo no m'havia pas equivocat telefonant a un lloc per altre. Els vaig aclarir la data de la compra, el lloc on la van dur, i el mateix amable dependent em va resoldre la dificultat. Segona part. L'operari que vingué a arreglar aquell pany va renyar-nos un xic. El pany estava mal posat, ja es veia prou. Ells els posaven tots bé; havíem volgut estalviar una mica fent-lo posar per qualsevol, i ara és clar que no tancava.

Però no; l'endemà, en saber-ho, vaig mostrar-li el rebut de la compra i de la col·locació, tot de la mateixa casa. L'operari segur del seu treball es va arronçar una mica d'espantilles: —Els deu haver posat el fuster, conclougué.

Era indiferent que l'hagués posat un fuster o bé un guixaire. Jo havia pagat a la firma del fabricant de panys — també acreditat — perquè me'n vinguessin i posessin un de tal i de tal manera. No ho havien fet, eren ells — la firma — que no responien.

Tercer cas. Una editorial important em tenia venuts a termini un grapat de llibres. Al bell començament de la detenció, vaig escriure pregant que ajornessin el pagament mensual. Em van respondre en forma molt atenta que ho farien així, i van complir-ho. Però al cap de poc temps rebia una altra lletra de la central de Madrid, cominant-me a passar a pagar els rebuts o si no procedirien contra meu. Els vaig respondre en forma un xic dura, estanyat pel contrast, i encara espero resposta. En sortir vaig arribar-me a la casa, vam quedar entesos per seguir pagant i em van donar explicacions genèriques: la central de Madrid m'havia enviat, com a molta altra gent, una circular.

Quart i final. Estàvem subscriptes a un prestigiós diari de Barcelona. La meua família va deixar el pis on vivíem el mes d'octubre mateix. A casa no van veure, en tot aquest temps, ni diari ni rebuts de subscripció. Però al cap de pocs dies d'ésser alliberat se'm va presentar el cobrador del diari amb quatre rebuts seguits, de tot aquell temps. ¿Com era que no havien cursat la baixa, havent deixat feia mesos una casa en la qual hi ha porteria? ¿Com era que, veient que no pagaven, i suposant que no tinguessin cap esment del canvi d'adreça ni de la baixa, havien dut el diari qui

sap on tot aquell temps? Qualsevol avís a l'administració havia de tenir efecte immediat, perquè la detenció dels meus companys i meua la savia tothom de Barcelona.

Conclusió? Cada detall d'aquests ni té importància ni paga el tret d'escriure'l. Però tots ells plegats, i molts d'altres, permeten constatar que la burgesia — ja important de Barcelona en cada ram, i suposo que arreu ocorre igual — està desballestada completament. Fets aquells retrets que fan amb suficiència a la burocràcia i al socialisme, que no serveixen per organitzar tan bé com la iniciativa privada, perquè no hi ha l'estímul del guany individual, en la pràctica veiem que són fallòrnies. No solament està desballestat el capitalisme en l'escala internacional, sinó que en gran part de casos concrets, dintre cada empresa, regna un desori evident. Potser és per això que hi ha més proporció de fallides entre empreses privades que entre empreses cooperatives, malgrat que aquestes lluiten en un ambient on encara es troben en desigualtat.

Fa riure, sobretot, rellegir després de certes constatacions vulgars aquella afirmació orgullosa d'Adam Smith, que l'interès particular de l'individu coincideix sempre amb el de la societat. Tots aquells problemes concrets que volen plantejar, com una objecció, al Socialisme, els els podem girar contra ells. Qui adobarà el rellotge? Qui posarà el pany? Qui portarà el diari? Qui vendrà els llibres? Perquè el sistema actual d'organització per beneficiar el capital privat els resol a cadascun dels ciutadans en forma poc satisfactòria.

GRANIER-BARRERA

Compreu i llegiu Justícia Social

D'administració

IMPORTANT

Com sigui que la regularització administrativa de JUSTICIA SOCIAL és impossible en aquests moments per trobar-se tota la documentació en la Casa del Poble i essent imprescindible fer front a les despeses naturals ocasionades per la sortida del nostre setmanari, aquesta administració prega a tots els subscriptors que vulguin lliurar a la major brevetat llurs quotes de subscripció per a facilitar així la marxa normal de la publicació. JUSTICIA SOCIAL donarà compte de les quantitats rebudes a tal fi.

Subscripció a JUSTICIA SOCIAL

Trimestre	2'50
Semestre	5'00
Any	10'00

Dirigiu la correspondència a Administrador de JUSTICIA SOCIAL, carrer Angeles López de Ayala, 10, pral., 2.ª, Barcelona; i els girs a nom de Joan Rull, Nàpols, 287, ent. 2.ª.

Hores d'oficina: De 10 a 12 del matí.

Per als dies de plaça

ANGLO

PER A CADA DIA

ANGLO

Socialisme i Cristianisme

Heus ací dos «ismes» que tantost semblen invocar-se mútuament, tantost semblen témer-se com enemics o almenys rebutjar-se com antagònics. El fet de rebutjar-se, tant com el fet d'invocar-se, palesa una realitat d'analogies i diferències, de semblances i contrastos, d'afinitats i antagonismes que han d'ésser posats en evidència. Cal fer-ho per a il·luminar i aclarir el sentit profund del Socialisme a fi d'evsair l'halo de confusions que el volta i tan magníficament serveix els interessos inconfessables que el temen, com desorienta les inquietuds i les voluntats de bé que, no podent-lo veure clar, el defugen.

Per a constatar com ambdós conceptes s'invocuen no cal sinó fixar-se en el títol de cristiano-socials ostentat per aquells que forçataven els socialistes l'Àustria, pel febrer de l'any passat; en la denominació de socialisme cristià tan cara als admiradors de l'encíclica de Lleó XIII; en la força que aquest agermanament de vocables ha donat a la catòlica Bèlgica; en la necessitat que tenen els defensors exaltats de la idea de raça de posposar el mot socialista a llur qualificatiu de nacionalistes per a donar una força autèntica a llur bandera. Per a persuadir-nos en canvi que ambdós conceptes es temen, és prou mirar la realitat d'ahir i d'avui. L'any passat era a Àustria on es perseguia amb violència i crueltat tot allò que representava obra o esperit socialista, per aquells mateixos cristians socials que n'invocaven l'apellatiu.

Per què s'invocuen ajuntant-se amb complaença els dos «ismes» tot i perseguir-se com a enemics? Fa pocs dies Ossorio i Gallardo deia que el més fort enemic del Socialisme era el fons social del cristianisme.

Un recent article que ens ve traduït de Txecoslovàquia ens mostra el seu president Masaryk constatant l'existència d'una afinitat interna entre els preceptes de moral social, deduïts de la doctrina cristiana, i les reivindicacions socials del partit socialista, i aquesta mateixa constatació el fa oposar-se a la teoria socialista marxista, precisament pel nexxe religiós que entreveu entre Socialisme i Cristianisme.

Quan una posició ideològica, espiritual, es va estenent, seria un greu error creure que pot respondre a una arbitrarietat, a un joc de forces. Hi ha alguna cosa més. Hi ha que respon a un sentir profund i general i hem de pensar que és expressió d'una realitat essencial que cal cercar amb afany de veure clar i comprendre, no mai defugir amb gest d'incomprensió o menyspreu que fóra sempre temença de veritat.

El Socialisme, realitat essencial, més enllà d'una bandera determinada o d'un programa de partit, més amunt que la política, que no és més que un dels seus aspectes, més ample que una confessió perquè les vol comprendre totes, més profund que una filosofia, perquè posa les seves arrels en la realitat quotidiana, ha de guanyar sempre a ésser posat en clar. Ajudem-hi tots.

A vint segles de distància Socialisme i Cristianisme tenen uns mateixos accents. Quan Crist deia als pescadors de Judea i a la plebs romana: «Tots sou iguals», «Ja no més senyors ni esclaus», posava la primera pedra a l'edifici d'un nou ordre social que s'havia de basar damunt el principi de la igualtat entre els homes, i per a aquella època era un gran subversiu. Quan deia

«Costarà més a un ric d'entrar al regne del meu Pare que a un camell de passar pel forat d'una agulla», llançava l'anatema damunt aquells que l'afany de cobdícia penetra i porta a acumular contra tota equitat; i el seu anatema, si no tenia odi tenia amenaça. I quan era condemnat per predicar doctrines subversives que atemptaven a la integritat de l'imperi «aixecant els esclaus contra l'amo, els plebeus contra els senyors i els ciutadans de Roma contra el Cèsar», el to de la condemna era exactament igual a les acusacions que es porten avui contra els socialistes com a propulsors de doctrines subversives, atemptatòries a la pàtria, al dret, a la propietat i a l'ordre establert.

Es, doncs, com forçats per un paralelisme evident que aquells que invoquen el cristianisme han de doblar-lo del seu concepte de social per a injectar-hi la saba nova. És el reconeixement tàcit de la força innegable del Socialisme que el món futur haurà de reconèixer com hagué de fer-ho el món romà després de tres segles de perseguir els cristians com a subversius d'un ordre establert.

Aquestes paraules avui poden ésser coratge i reconfort per a tots aquells que pateixen, víctimes de l'ideal socialista. Com els primitius cristians, podrien dir: «No morim, ens sembrem», però no és aquesta la conclusió que volem donar avui, sinó veure com aquests moviments que tant s'invocuen tenen temences d'enemics de les quals un altre dia posarem en clar les més evidents.

MARIA PI DE FOLCH

Antologia

El cavall de la mina

(De *Germinal*)

—Es Trompeta, oi? és Trompeta.

Era Trompeta, en efecte. D'ençà que va baixar, mai no havia pogut aclimatar-se. Es quedava ensopit, sense gust pel treball, com torturat per l'enyor de la llum. Endebades Batalla, el degà de la mina, li fregava les costelles, li mossegava el coll, per tal d'encomanar-li una mica de la resignació dels seus deu anys de fons. Aquestes carícies redoblaven la seva melangia, el seu pèl s'estremia sota les confidències del camarada envellit en les tenebres; i tots dos, cada cop que es retrobaven i que esbufegaven junts, tenien l'aire de lamentar-se, el vell de no poder recordar ja, el jove de no aconseguir l'oblit. A l'estable, veïns de menjadora, vivien amb el cap baix, alenat-se als narius, bescantiant llur continu somni del dia, de visions d'herbes verdes, de rutes blanques, de claredats grogues, a l'infinit. Després, quan Trompeta, amarat de suor, havia agonitzat damunt la seva pallissa, Batalla s'havia posat a flairar-lo desesperadament, amb rebufades curtes, talment sanglots. El sentia esdevenir fred, la mina li prenia el seu goig darrer, aquest amic caigut de dalt, fresc de bones sentors, que li recordaven la seva joventut a ple aire. I havia trencat el seu ronsal, renillant de por, quan s'havia adonat que l'altre cavall ja no es movia.

EMILI ZOLA

(Traducció de N. Griera.)

Totes les entitats obreres poden disposar del nostre setmanari

Compreu Calçat Anglo

J o a n
Escarpanter

Canet de Mar

Laburades

El «pare» Laburu vol fer la felicitat humana. Però es queixa que els cristians, inclosos els de la seva jeia, són poc bons i que, per tal motiu, els obrers han fugit de l'Església. I que en aquest règim no hi està bé ningú, ni rics, ni classe mitjana, ni pobres. I convé que el Socialisme té aquella part de veritat que ja Crist havia assenyalat.

Doncs, amic, d'acord. Això no és una societat; és un règim d'injustícies. També ho deia sant Tomàs Morus, acabat de canonitzar ara.

Organitzem una societat que ho sigui, amb iguals drets i deures tots, i tothom estarà satisfet.

També s'escriuix el «pare» Laburu davant el perill d'un nou cataclisme guerrer a Europa en el qual caiguin els homes a milions.

Tot és fill del mateix, car amic... Aquest règim econòmic permet que uns quants senyors, molt humans (de carn i ossos), es facin més rics i... com que sobren tants braços, ara, tothom treballaria...

El senyor Laburu, d'ofici jesuïta i expulsat, va visitar fa poc una emissora de ràdio, curiós per veure com impressionaven els seus espeterrants discursos.

No es va reconèixer ben bé la veu — sembla que passa a tothom, per raons que els tècnics expliquen — però va agradar-se. Així i tot va fer aquesta observació:

—*Encuentro a faltar aquello que yo tengo, ¿sabe usted?, que se lleva a las masas.*

Els laboristes del Pare Laburu van acudir, el diumenge passat, al Price, abans Bohèmia Modernista, coneguda pel mal nom «La Veta».

No ens sorprèn. El Pare Carburol vol portar el seu apostolat encara que sigui als «antros de perdició».

Per això confiem que la pròxima «laburada» la donarà a La Criolla.

Ja estem bé, ja! Aquí, surt un dia qualsevol ximplet a dir ximpleries des d'una tribuna o d'un púlpit i aconseguix fer-se escoltar per vuit o deu mil ximplers més, com ell. Mireu per exemple el cas del Pare Laburito. Ha vingut el Pare Laburu a *laburar* per la salvació de les ànimes i mig Barcelona *labureja* com un sol *hombrecito*. Que en són de Laburus!

Pobra Espanya!

ELS PRESOS

Copiem d'*El Correo Catalán* de dissabte:

«Los presos en la Cárcel de Alicante, desnudos, hacinados y durmiendo en el suelo, piden ropas. — Murcia, 22.— Los presos de la cárcel de Alicante se han dirigido al diario católico «La Verdad», de esta capital, en protesta contra las condiciones antihigiénicas en que se encuentran, casi desnudos, hacinados y durmiendo en el suelo. Piden ropas a las entidades oficiales y a las particulares.»

Quan dos polemitzen i un d'ells contesta els arguments amb insults, ja podeu estar segurs que aquest no té raó.

RAFAEL CAMPALANS

El treball ben fet

El retret més gran que podem fer als obrers a la societat burgesa és haver-nos privat del goig del treball. El treball en ell mateix, el treball pur, conté una part d'alegria. És un goig combinar i preparar, amb les pròpies mans, els productes de la Natura per a convertir-los en objecte de consum o en matèria d'indústria. Sense l'estímul indigne del guany, sense càlculs del pitjor materialisme — tan diferent del bell i fecund materialisme filosòfic —, el treball té una bellesa i una noblesa inigualables.

La burgesia ha alterat les coses més pures, aquelles que pretén defensar. Ha sotmès la família a la tirania de la posició econòmica, que permet a uns homes de tenir família i, en canvi, dificulta aquest goig als treballadors. No ha respectat joventut ni vellesa, ni malaltia, ni maternitat fecunda, si això feia perdre unes pessetes d'explotació. Ha venut i ha comprat les terres del món per quantitats de moneda, sense considerar per a res les llengües i les pàtries naturals dels homes.

Finalment, aquells que sempre canten el treball i mai no treballen ens han emmetzinat el treball mateix. Ells han fet de la màquina, que havia de resultar per a l'home un instrument amic i insensible, que substituís i multipliqués la força animal per a alliberar l'home de tasques feixugues, un instrument embrutidor i afamador dels obrers.

Els antics artesans sabien l'alegria del treball ben fet, conscient, suficientment compensat. Així pogueren bastir les catedrals gòtiques, confeccionar les miniatures, els llibres primitius—obres plenes de fervor. Avui que aquells temps ja no poden tornar, hem de mirar al futur, i hem de procurar que l'home es desfermi de la cadena del guany burgès, que tothom treballi a profit de tothom i que l'alegria del treball torni.

Només en una societat alliberada podrà tenir valor el treball ben fet, i serà útil. Només en ella l'home retrobarà la llibertat i el goig oblidats.

E.

Editorial Cooperativa Popular

IMPRESOS DE
TOTES MENES
RELLIGATGES
LLIBRES RATLLATS

ROSSELLÓ, 84
TELÈFON 35490

BARCELONA

El plet és de classes

S'acosten dies transcendents per al moviment obrer a Catalunya. Afortunadament el socialisme a la resta d'Espanya és la força més disciplinada i potent d'esquerra. Si no fos així, el proletariat peninsular viuria en aquests moments al cantell d'una tragèdia definitiva. Els fets d'octubre no han donat als republicans altre alliconament que qualsevol acte de protesta realitzat per les multituds treballadores, tendent a frenar els excessos de la reacció en possessió del poder; per a ells, els fets mencionats no representen res més que el desig del proletariat de retornar a la República el que hem convingut dir-ne les essències del 14 d'abril. Així ens ho explicava Marcellí Domingo en la seva conferència cauta de tres setmanes enrera al Gran Price; així ens ho volia fer creure *La Publicitat* del dia 12 d'aquest mes en afirmar que la manifestació ciutadana que va assistir a l'acte tenia com a màxima aspiració la rehabilitació total de l'Estatut de Catalunya; així, poc més o menys, es manifesta cada dia *La Humanitat*.

No és pas de deixar passar en silenci aquesta il·lusió que sembla arrelada en les mentalitats republicanes. La convicció que tenen els republicans, àdhuc d'esquerra, que la República és cosa pròpia i que ells són els únics que poden governar-la i els socialistes limitar-se a ésser uns col·labora-

dors dòcils de la seva obra, és el mateix error que atribuïa als monàrquics l'il·lustre Gabriel Alomar en un article brillant com tots els seus, en les planes de *La Humanitat* de fa pocs dies.

I Catalunya no és pas una excepció. No cregui ningú que les multituds treballadores catalanes que votaren les candidatures de coalició d'esquerra no sincronitzessin amb la consciència dels temps i restessin satisfetes amb aquells programes polítics, on les reivindicacions socials hi són com un complement per a substituir l'emancipació econòmica i integral dels treballadors, que és la veritable qüestió. A Catalunya el que passa és que el proletariat, tenint un profund sentit de classe, no ha pogut encara estructurar el seu partit polític i sols ha servit a les especulacions de tota mena amb fins interessats i sempre estranys als seus veritables interessos, i si un moment va semblar que actuava amb plena disposició per defensar-los va seguir un camí equivocador. Quan parlem d'aquesta qüestió, nosaltres sempre reconeixem que un dels més grans serveis que Francesc Macià ha fet al poble de Catalunya és reintegrar les masses treballadores a l'actuació ciutadana i sostenir-les de l'ostracisme polític en què s'havien reclòs decebudes per la defeció lerrouista. Aquesta és la causa fonamental del fenomen que essent Esquerra Republicana de Catalunya un partit essencialment lligat al règim capitalista estigui integrat en la seva immensa majoria per treballadors que pugnen per transformar el sistema econòmic característic del règim burgès, la base de sustentació del qual es troba en la defensa de la propietat privada, amb totes les seves característiques: explotació de l'home per l'home, sistema actual del salari, submissió moral del proletariat a les conveniències econòmiques de la classe capitalista, etc.

Aquesta és, doncs, la nostra gran missió com a socialistes, situar els homes en el seu terreny esticte de classe. En aquesta feina ens plauria que lleialment ens acompanyessin aquelles forces obreres interessades a aclarir confusions. Aquesta feina tothom que l'examini honestament i imparcialment la comprendreà lògica i necessària. Els mateixos republicans d'esquerra podran moure's amb més llibertat i no es trobaran en circumstàncies forçades en què les masses obreres enquadrades en els seus partits desbordin i superin els propòsits dels seus homes representatius, i podran seriosament demostrar la seva capacitat de governar a la burgesia i que avui la posició intel·ligent més conservadora és la de les esquerres republicanes.

JOAN FRONJOSA

Gràcies a tots

El nostre primer número d'aquesta època va obtenir un acolliment magnífic, que ens fa esperar una vida econòmica assegurada i una difusió falaguera de l'ideari socialista a Catalunya. Per això donem les gràcies a tothom, i, felicitant-nos de l'èxit, exhortem els companys a fer tot el possible per a difondre i ampliar encara més la propaganda de JUSTICIA SOCIAL, òrgan de la U. S. C.

Per la nostra banda, farem tots els esforços per millorar i dignificar indefinidament el setmanari del Partit.

Subscriu-vos a
Justicia Social

Hi ha a l'Ajuntament un laboratori per a l'estudi dels sorolls urbans, creat en temps del senyor Vachier, que de tant en tant envia a la premsa unes notes molt ben fetes, i que suposem que, amb tot el temps que porta, ja deu tenir completament enllestits els seus estudis, perquè altrament amb tant estudiar s'hi farien més savis que rics.

Ara només falta un petit detall: que aquests sorolls tan ben estudiats disminueixin una mica. No són solament les botzines dels autos — úniques perseguides per ara — sinó els brams dels altaveus en plena Rambla, i els brogits industrials de tota mena, i mil sorolls més, que no deixen dormir, ni treballar, ni estar malalts, ni morir tranquils, els ciutadans de Barcelona.

No volem fer obres? Doncs fem la bona obra de reduir al silenci els altaveus de la Rambla, per exemple, encara que siguin de gent influent davant algú.

El 14 d'abril tornarem a tenir grans festasses, diu que per recordar aquella República que havíem proclamat quatre anys enrera.

Podrien tornar a treure l'autogir.

Dilluns hi ha anunciada davant el Suprem la vista de la causa per assassinat de Galán i García Hernández.

Qui sap si els aplicaran l'amnistia?

No a Galán i García Hernández, naturalment, sinó als assassins.

Gil Robles digué diumenge que pel desembre ja va demanar una política econòmica enèrgica.

I doncs, què fa el seu Govern que no la hi dona?

Qui mana a can Ribot, el Gil o el Robles?

També digué — ho copiem del *Full Oficial*, més oficial que mai — que Espanya no pot aguantar quinze dies més d'aquesta manera.

Té raó. Però, ja faran els possibles els seus amics per allargar l'agonia a tot el país.

Per si havia plegat o no infringint un ban del general Batet, ha estat empresonat un patró de Sant Joan les Fonts, i l'han hagut de treure els seus obrers demostrant que feia obres.

Suposem que la gent d'ordre gironina deu estar molt satisfeta.

Ha estat alliberat el diputat al Parlament de Catalunya senyor Bru.

En canvi, ha estat empresonat, ara, el seu col·lega senyor Dalmau.

Deu ésser la llei de les compensacions.

El president d'*Espanya Femenina* — encara que sigui un home — senyor Salazar Alonso ha desmentit que es retirés de la política.

Ens tranquil·litzem.

Temps enrera vingué a Barcelona, com és sabut, el campió d'Escacs Alekhin. Van acompanyar-lo escaquistes notables i federatius catalans a fer algunes visites de cortesia. En una d'elles — no cal pas precisar —, mentre esperaven per a ésser rebuts, van sentir l'ordre de fer-los entrar donada en aquesta forma:

7 dies

—Que passi el campió d'esquí.
—Es d'escacs, senyor...

—Tant se val escacs com esquí. Que passi.

Entre altres persones, ho va poder sentir el nostre company — i conegut escaquista — Vilardebò.

Sembla que Mèxic ha negat el «placet» d'ambaixador per a l'acreditat radical Emiliano Iglesias.

A Mèxic hi ha, fa temps, governs republicano-socialistes que anys enrera van liquidar el bandidatge.

Els únics que hi han perdut són els manyans mexicans que veuran anul·lades les comandes de reixes i portes de ferro que havien rebut.

Ací van unes declaracions fetes pel senyor Lerrooux en un interviu recent:

«Hay que limpiar de dolor las calles de la ciudad, hay que terminar con los hartos, con los inmorales, con los egoístas, con los imbéciles y con los insaciables.»

Coincidim en absolut. I suposem que no ens alludeix a nosaltres.

Ni als lerroouxistes.

Salazar Alonso, en el discurs del diumenge passat, digué que Lerrooux té dues pedres al cor: pàtria i república.

Nosaltres creïem que les tenia al fetge.

Després d'haver acordat augmentar els periòdics pel juny, ara ho volen avançar al primer d'abril.

Ho han demanat certes empreses, amb arguments sòlids.

Ha calgut acceptar, finalment, la dimissió del director del Banc Exterior d'Espanya, senyor Riu. Es tracta del Banc que negocià l'afer de l'arròs i el moresc.

Serà sobreseguda la causa que motivà l'estada del diputat a Corts, ex-president del Consell de ministres i membre del Consell d'Estat, senyor Azaña, durant dos mesos llargs, en un vaixell de guerra.

El nostre company Largo Caballero, per al qual van concedir replicatori, continua a la presó de Madrid, però sense processar.

Dóna gust veure les dretes conquistant el poble. Mitings i conferències arreu, exposició de programes, justificacions i altres esplais.

Pobres esquerres! Quan podran actuar, ja no els quedarà parròquia. Encara que confiïn en què la seva tramuntana deixi els seus adversaris amb la boca oberta i esmaperduts.

Ara sí que va de debò. Eleccions municipals dintre de poc, que donaran la força a qui la tingui, i a governar com cal.

—Bufa! — ja ho va dir Martínez Barrio —. No pas per ara.

Això és una cataplasma per a minvar l'agudesa del dolor. Cal sostenir l'esperança del malalt, en tant que batega en l'agreujaement diari del seu estat a pesar de totes les eufòriques prometenques.

Hi ha hagut disturbis negres als Estats Units, en protesta justíssima contra el tracte denigrant que els donen els civilitzats yanquis.

Això no privarà que als Estats Units s'escaudalzin perquè Hitler persegueix els jueus.

Heu vist el film *L'odissea del Txelinsquim*? No us el deixeu perdre. És una proesa científica i al mateix temps una noble exaltació del sentiment de comunitat i del patriotisme revolucionari de la U. R. S. S. No cal ésser un home de partit per a admirar-lo i commoure's.

Els comunistes oficials han emprès una ofensiva a fons contra el Bloc Obrer i Camperol. Els òrgans clandestins i oficials d'aquest ataquen els comunistes. Els darrers números d'*El Pueblo* de Madrid tractaven Maurín de saltimbanqui en amunt. Jordi Arquer dóna la U. S. C. per enterrada. En Nin no està per «monstruositats». Un grup de minyons, creient haver descobert el diamant sintètic, organitzen el partit obrer separatista. A tot això afegiu-hi la C. N. T., la F. A. I., la U. G. S. O., la U. G. T., els autònoms, els trentistes, els independents, etc., etc.

Que potser es tracta de la unificació?

Ah!...

Secció oficial

El C. E. i la Federació Comarcal del Barcelonès, conjuntament, preparen un gran acte públic que tindrà lloc, si era possible celebrar-lo, a Barcelona, destinat a fixar la posició del nostre Partit i la seva actitud en aquests moments.

Per ara no podem ésser més explícits. Manca, encara, designar el company o companys que hi prendrien part, trobar local, obtenir l'autorització necessària, etcètera. De totes maneres, estem segurs que l'anunci d'aquest acte — del qual donarem aviat notícies concretes — interessarà molt els nostres camarades, i produirà una expectació justificada a les masses obreres i liberals de Catalunya, a les quals tantes coses tenim per dir després d'un llarg silenci forçat.

Jordi Arquer i els altres

Innombrables entitats de caràcter professional, cultural i tècnic han sol·licitat amb gran insistència la llibertat de Jordi Arquer, militant del Bloc Obrer i Camperol i bon amic nostre. Jordi Arquer està detingut

sense cap acusació concreta; fa molt de temps que és a la presó, en condicions precàries, i la seva salut sempre delicada no pot trobar-hi benefici. No és el primer cop, sinó molt al contrari, que sofreix persecució, i ell i els seus no han de continuar pendents d'una ordre que no arriba.

Ens unim a la demanda unànime de llibertat, que fem extensiva a tots els altres companys detinguts pels successos d'octubre. No la formulem per sentimentalisme, sinó per raó. Tenim poca esperança d'ésser atesos, però ens agradaria molt que les autoritats d'ara ens volguessin fer quedar malament i els allibessin tots o part d'ells.

Dimissió refusada

La Junta de govern de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat autònoma acordà, per gran majoria, no acceptar la dimissió presentada pel seu degà, el nostre company doctor Joaquim Xirau, a l'anterior comissari governatiu Prieto Bancs.

Maripi A ESTIU

A L'HIVERN Anglo

Acadèmia de TALL i CONFECCIO PROFESSORA

Rosa S. de Comorera SISTEMA NOU RAPID SENZILL

S'apren a tallar tota mena de vestits en poc temps

Horas de classes DE 3 A 6 O DE 7 A 9

Fluidabanca, 101, pral., tercera BARCELONA

Les afiliades a la U. S. C. i lliures filles gaudiran d'una rebuixa

Crèdit i Previsió

SOCIETAT COOPERATIVA

Carri, 678, 1.º - Tel. 46771

L'objecte de la Societat es practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats